

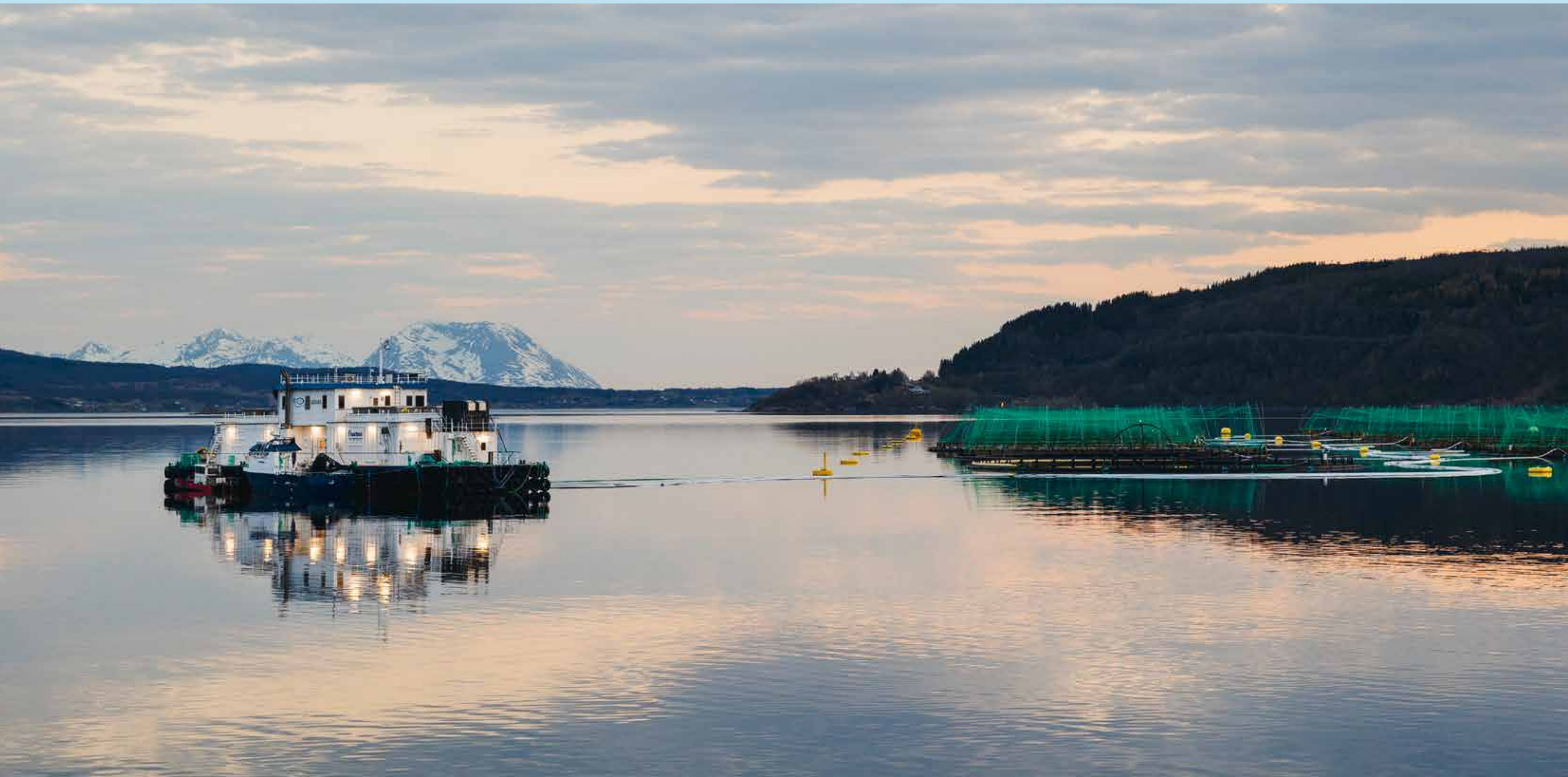
Bærekraftsrapport for Gratanglaks 2024

GRI-Rapportering Gratanglaks AS

GRI-rapportering

GRI-2 Generelle opplysninger	4
GRI-13 Akvakultur	10
GRI-Indeks	30

GRI-2

Generelle opplysninger

Organisasjonen og rapporteringspraksis

2-1 Detaljer om organisasjonen

Gratanglaks AS er et privateid selskap som også eier datterselskapet Seacalx AS. Vårt hovedkontor er i Kystkulturveien 2285, 9470 Gratangen.

2-2 Enheter inkludert i organisasjonens bærekraftsrapportering

Bærekraftsrapporteringen for 2024 gjelder for Gratanglaks AS og Seacalx AS.

2-3 Rapporteringsperiode, frekvens og kontaktpersoner

Rapporteringsperioden for rapporten er 01.01.2024–31.12.2024 med årlig rapporteringsfrekvens. Kontaktperson for spørsmål som gjelder rapporten er Monica Eide, mobil 932 92 466.

2-4 Endringer i informasjon

I årets klimaregnskap har vi inkludert både markedsbasert og lokasjonsbasert metode ved beregning av utslipp knyttet til elektrisitetsforbruk. I tidligere rapporteringsår har vi kun benyttet markedsbasert metode.

2-5 Ekstern godkjenning

Vi har ikke ekstern attestasjon av rapporteringen. Rapporten godkjennes internt av daglig leder og styret.

Aktiviteter og ansatte

2-6 Aktiviteter, verdikjede og andre forretningssamarbeid

Gratanglaks er et havbrukselskap som driver oppdrett av atlantisk laks. Vi rapporterer under GRI 13, standard for jordbruk, akvakultur og fiskeri.

Gratanglaks overtok forsknings- og utviklingsselskapet Seacalx i 2020. Selskapet har siden 2012 forsket på om det er mulig å bruke naturproduktet brent kalk (CaO) mot lakselus. I 2021 fikk selskapet tre lisenser for forskningsmål frem til 2025.

Det er ingen endringer i verdikjeden fra fjorårets rapport. Se vår verdikjede her: <https://moloen.no/gratanglaks/vesentlighetsanalyse>

2-7 Ansatte

Vår bedrift har hovedsakelig fast ansatte. Tilkallingsvikarer benyttes til større arbeidsoperasjoner ute på anleggene, ved sykefravær/korttidspermisjoner og under ferier. Ved ledige stillinger ansetter vi umiddelbart. Informasjon om de ansatte er hentet fra HR-avdelingen og dataene er sammenstilt ved hjelp av de interne systemene Capitech og Simployer.

Tabell 2-7a-b Totalt antall ansatte med fast, deltid, heltid og midlertidig arbeidsavtale fordelt på kjønn og region

Region/år	2021	2022	2023	2024
Faste ansatte	34	36	41	44
– kvinner	7	8	8	9
– menn	27	28	33	35
Midlertidig eller tidsbestemt	5	6	12	15
– kvinner	3	1	2	6
– menn	2	5	10	9
Ansatte uten fast stillingsprosent	0	0	0	5
– kvinner	0	0	0	2
– menn	0	0	0	3
Heltidsansatte	34	36	41	44
– kvinner	7	8	8	9
– menn	27	28	33	35
Deltidsansatte	0	0	0	0
– kvinner	0	0	0	0
– menn	0	0	0	0
Totalt antall ansatte	39	42	53	59
– kvinner	10	9	10	15
– menn	29	33	43	44

Tabell 2-7e Turn-over

Region/år	2022	2023	2024
Antall nyansatte	7	11	9
Antall oppsigelser	6	4	5

Turn-over inkluderer både antall ansatte som har sluttet og antall nyansettelser. I distriktene står vi overfor utfordringen med lange avstander. Vi fokuserer derfor på å øke bolyst i distriktet og tilrettelegge for pendling for å beholde ansatte som har lang reisevei. Vi tilrettelegger for at alle våre ansatte skal ønske å bli i jobben.

Styring

2-9 Styrets struktur og sammensetning

I 2024 besto styret av styreleder Stein Ivar Antonsen, styremedlem Geir Lundberg og styremedlem/daglig leder Tore Lundberg. Administrasjonen består av Trine Lundberg, Jorunn Bertelsen, Monica Lundberg, Monica Eide, Hanne Lundberg, Håvard Nilsen, Freddy Haugen, Hans Kristian Bjarke, Mathias Lundberg, Marius Aspen og Finn Johnsen som er regnskapsfører. Tore Lundberg og Stein Ivar Antonsen er også inkludert i administrasjonen. På lik linje med at styret og ledelsen er ansvarlig for finansiell rapportering, er de også ansvarlig for bærekraftrapportering.

2-10 Nominasjon og utvelgelse av styrets høyeste del

Vi har ingen retningslinjer for utvelgelse av styret.

2-11 Leder for det øverste styringsorganet

Stein Ivar Antonsen er leder for styret og er også en del av administrasjonen.

2-12 Styrets rolle

Styret har en sentral rolle i virksomheten. Styret er det øverste beslutningsorgan. Det er styrets oppgave å tilse at virksomheten driftes på en økonomisk forsvarlig måte. Det er også styrets ansvar å definere strategien for virksomheten, og overvåke at virksomheten beveger seg i riktig retning. En viktig del av styrearbeidet er også å sikre god selskapsstyring gjennom å overvåke ledelsens arbeid. Gratanglaks er en liten bedrift med en flat struktur, noe som gjør kommunikasjonen enklere.

2-13 Delegering av ansvar for å håndtere påvirkninger

Vår bærekraftstrategi og bærekraftsrapport er utarbeidet av administrasjonen. Samfunnskontakt Monica Eide har ledet arbeidet i samarbeid med Monica Lundberg og kvalitetsleder Freddy Haugen, og har samarbeidet med Moloen Sustainability i hele prosessen.

Gratanglaks er en liten bedrift der oppgavene fordeles internt, og alle jobber sammen mot samme mål, dette gjelder også i forbindelse med bærekraft. Administrasjonen samarbeider med de ansatte for å delegere daglige oppgaver. Fremdrift på strategien følges opp av administrasjonen. Også dette arbeidet ledes av samfunnskontakt og kvalitetsleder. Vi har årlige møter med de ansatte, og flere møter i administrasjonen hvert år, der vi ser på status, og vurderer hvordan vi kan forbedre våre prestasjoner innen bærekraft.

2-14 Det øverste styringsorganets rolle i bærekraftsrapportering

I dag har administrasjonen ansvaret for bærekraftsrapporteringen. Dette inkluderer å utforme mål, samle nødvendig data og følge opp korrigerende tiltak basert på resultatene. Arbeidet rapporteres til styret som er aktivt involvert i administrasjonens arbeid. Administrasjonen presenterer rapporten til styret, som går gjennom bærekraftsrapporten, godkjenner og identifiserer områder hvor vi kan forbedre våre prestasjoner.

2-15 Interessekonflikter

Det legges vekt på åpenhet i organisasjonen, og dette er viktig for å avdekke mulige interessekonflikter. Vi har utformet retningslinjer som skal sørge for at vi både identifiserer og motvirker interessekonflikter. Administrasjonen er ansvarlig for jevnlig å vurdere potensielle kilder til interessekonflikter i selskapet eller i forholdet til våre leverandører. I tillegg til våre retningslinjer stilles det også krav gjennom GlobalG.A.P og ASC som er relatert til dette. Vårt mål er å sikre at selskapet er kjent med mulige interessekonflikter og har en grundig plan for behandling av slike.

2-16 Kommunikasjon av kritiske bekymringer

I Gratanglaks bruker vi EQS-kvalitetssystem for viktige bekymringer, som i hovedsak gjelder daglig drift. De ansatte har tilgang til avviksrapportering og varsling av kritikkverdige forhold, både anonymt og med navn.

Tabell 2-16 Kommunikasjon av kritiske bekymringer

Det har ikke blitt kommunisert noen kritiske bekymringer til det øverste styringsorganet i rapporteringsperioden.

2-17 Det øverste styringsorgans samlede kompetanse

For å fremme den kollektive kunnskapen om bærekraftig utvikling i bedriften, har følgende tiltak blitt gjennomført: workshop med FNs bærekraftsmål som tema, vi har deltatt på konferanser med fokus på bærekraft, vi har på interne samlinger tatt opp relevante problemstillinger, og vi har samarbeid med andre oppdrettsfirmaer som berører bærekraft. I dag har vi et kontinuerlig fokus på bærekraft i vår bedrift. Vi har aktivt økt kunnskapen om bærekraftige prinsipper blant bedriftens ansatte og administrasjon, og har forankret arbeidet med bærekraft i selskapets styre.

2-18 Evaluering av det øverste styringsorgan prestasjon

Vi har foreløpig ingen konkrete prosesser for evaluering av styrets prestasjon knyttet til bærekraftsarbeid. Noe mer å si om dette? Administrasjonen opprettholder daglig kontakt med styremedlemmene, da de også er en integrert del av administrasjonen. Fremover vil vi legge opp til at styret mer formelt skal oppdateres på fremdrift knyttet til bærekraft, minst to ganger i året.

2-19 Godtgjørelsespolitikk og 2-20 Prosess for å bestemme godtgjørelser

Godtgjørelse utbetales likt til alle ansatte ut fra stillingsprosent. For medlemmer av det høyeste beslutningsorganet utbetales faste styrehonorar.

Godtgjørelsen som utbetales varierer fra år til år basert på resultater av produksjon. Ledelsen bestemmer bonus i samråd med regnskapsfører.

2-21 Total kompensasjonsgrad i året

Alle våre ansatte følger tariff og lønnes etter lønnsstiger. Som beskrevet i 2-19 utbetales godtgjørelse likt til alle ansatte basert på stillingsprosent. Vi har ingen aksjebasert betaling eller skeivfordeling av lønn i selskapet.

Strategi

2-23 Forpliktelser gjennom retningslinjer og 2-24 Innføring av policy

For å sikre ansvarlig forretningsdrift, har vi etablert etiske retningslinjer som alle våre leverandører og Gratanglaks selv er forpliktet til å følge. Forpliktelsene i retningslinjene er bygget på anerkjente internasjonale prinsipper for ansvarlig forretningspraksis: ILOs kjernekonvensjoner og åpenhetsloven. Policyen er kommunisert til alle ansatte gjennom onboarding, og den deles med leverandører via kontraktsdokumenter. For mer informasjon om våre policyforpliktelser, ta kontakt: post@gratanglaks.no.

Oppfølging av retningslinjene er innarbeidet i våre interne styringssystem, rutiner og prosedyrer. Vi har etablert et system for jevnlig oppfølging der vi vurderer at vi samsvarer med retningslinjene. Eventuelle avvik blir håndtert i samsvar med vårt avvikssystem.

Gratanglaks AS er omfattet av åpenhetsloven. Vi er forpliktet til å fremme åpenhet og ansvarlighet i vår virksomhet og verdikjede. Gjennom åpenhetsloven gjennomfører vi årlige aktsomhetsvurderinger internt og i verdikjeden. Dette innebærer å vurdere risiko for negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Basert på resultatene fra aktsomhetsvurderingen skal det utarbeides en redegjørelse som publiseres årlig på vår nettside. I redegjørelsen gis det innsyn i aktsomhetsvurderingens hovedfunn og planlagte tiltak.

2-25 Prosesser for å redusere negativ påvirkning

Vi erkjenner vårt ansvar for å rette opp negative påvirkninger vår virksomhet har forårsaket eller bidratt til – enten det gjelder påvirkning på mennesker, miljø eller samfunn. Vi skal enten selv gi utbedring, eller samarbeide med relevante parter for å sikre at negative konsekvenser håndteres og læring skjer.

Avvikssystemet vårt EQS er vår interne kanal for å melde inn bekymringer, hendelser eller kritiske forhold. Systemet er tilgjengelig for alle ansatte og alle ansatte skal ha opplæring i hvordan det brukes.

Vi har innført en mulighet til varsling på vår hjemmeside (https://www.gratanglaks.no/kontakt). Eventuelle klager som gjelder avvik legges inn i vårt avvikssystem, som sikrer oppfølging. I henhold til ASC-kravene, arrangerer vi folkemøter for å informere interessenter om nye lokaliteter, oppdatere lokalbefolkningen om driftsforhold og presentere tiltak knyttet til miljøutfordringer. Informasjon om dyreliv, biomasse, sykdommer, fiskehelse, fiskedødelighet og sertifiseringer er tilgjengelig på nettsiden vår. Vi har også etablert avtaler med fiskere for tilbakemeldinger angående funn av fôr i villfisk.

Ved uønskede hendelser iverksettes tiltak, og vi vurderer også om vi må justere våre rutiner for å unngå gjentakelser av samme type hendelser. Der det er relevant, involverer vi eksterne fagmiljøer og myndigheter i arbeidet med å finne og gjennomføre nødvendige tiltak.

2-26 Mekanismer for å søke råd og vekke bekymringer

Vi er et selskap med flat struktur hvor veien mellom ansatte og nærmeste leder og daglig leder er kort, dersom man ønsker å søke råd eller vekke bekymringer. Alle ansatte kan også gå igjennom ansatterepresentant/tillitsvalgt eller verneombud for å melde bekymringer. Vi gjennomfører også medarbeidersamtaler som er en plattform ansatte kan bruke til å søke råd og vekke eventuelle bekymringer.

Alle ansatte bruke vårt elektroniske kvalitetssystem EQS for å søke råd og melde fra om forhold som gjelder ansvarlig forretningspraksis, enten anonymt eller med navn. Dette fungerer som vår interne varslingskanal og benyttes til å registrere alle avvik knyttet til forretningspraksis. Dette kan innebære potensielle brudd på interne retningslinjer eller eksterne lover og regler. Alle varsler behandles konfidensielt, og vi har rutiner som skal sikre at ingen får negative konsekvenser for å melde ifra.

Det ble ikke registrert noen varsler knyttet til brudd på etiske retningslinjer i 2024.

2-27 Overholdelse av lover og regler

I løpet av rapporteringsperioden ble det registrert 19 overtredelser av lusegrensen. Alle tilfellene ble fulgt opp med nødvendige tiltak.

Det ble ikke ilagt noen økonomiske sanksjoner eller andre myndighetssanksjoner for brudd på lover og regler i 2024.

2-28 Medlemskap

Gratanglaks er medlem av Sjømat Norge. Det er Norges største sjømatorganisasjon med over 900 medlemsbedrifter.

Visningssenteret vårt Blue Vision er medlem i et visningsforum. Målet med forumet er å arbeide med felles tiltak for alle visningssentrene, det være seg; felles presentasjonsopplegg, hvordan gjennomføre god formidling, arbeid med hjemmeside, rekrutteringsarbeid, kontakt opp mot myndighetene og annet. Medlemsbedriftene møtes regelmessig i forskjellige arenaer, og målet er å styrke hverandre gjennom å dele erfaringer. Les mer om dette på Laks.no.

Interessentengasjement

2-29 Tilnærming til interessentdialog

God interessenthåndtering gir oss verdifull informasjon og et bedre grunnlag for gode beslutninger. Interessentgruppen til Gratanglaks favner bredt. Den inkluderer leverandører og ansatte langs hele verdikjeden. Vi har også et sterkt engasjement med kundene våre; både salgsledd og sluttkunder som kjøper laksen vår fra matvaredisken. Vi verdsetter samarbeidet med ulike fagforeninger, organisasjoner, beslutningstakere, aksjonærer og ikke minst våre naboer i lokalsamfunnet. Interessentanalysen som definerer våre interessenter og kommunikasjonsmetoder kan leses på vår hjemmeside.

Vi velger våre interessenter basert på informasjon fra lokalsamfunnet, leverandører, myndigheter, sertifiseringsorganer, markedsinformasjon og etter hvem som er forbrukere av våre produkter. Vi stiller opp og informerer når vi kontaktes. Ettersom vi er en liten bedrift med flat struktur, er vi veldig tilgjengelige. Vi samarbeider blant annet med Norges fiskerihøgskole (UiT), IVT fakultetet ved UiT Narvik, samt et professorat på UiT. I tillegg har vi et samarbeid med Kupa, HiA-gruppen, Sea North Cluster, og andre aktører og kommuner i kystsoneplanleggingsprosessen. Vi har også visningssenter, Blue Vision i Tromsø, der vi møter publikum i alle aldre. Vårt mål er å alltid møte krav og forventninger fra våre ulike interessenter på en åpen og konstruktiv måte

Vi arrangerer et årlig folkemøte der alle som ønsker innblikk i vår virksomhet og våre aktiviteter er velkommen. Møtet er åpent for spørsmål og fungerer som en viktig arena for dialog og meningsutveksling med lokalsamfunnet – særlig de som på ulike måter blir berørt av vår drift. På folkemøtet i 2024 deltok hele 50 personer. Temaer som ble diskutert var generelt om produksjonen vår, prosjekter og investeringer i lokalsamfunnet, rekruttering, og andre bærekraftsrelaterte spørsmål som fiskevelferd og miljøpåvirkning.

2-30 Tariffavtaler

Alle våre ansatte er omfattet av kollektive tariffavtaler.

GRI-13

Akvakultur

13.1 Utslipp

I utarbeidelsen av klimaregnskapet vårt følger vi prinsippene i GHG-protokollen. Vi har fokus på å hente inn aktivitetsbasert data for å oppnå et klimaregnskap som gir et mer nøyaktig bilde av de faktiske utslippene våre.

Klimaregnskap

	2020	2021	2022	2023	2024
Scope 1 – Direkte utslipp av klimagasser					
Diesel	665	696	783	937	1 042
Bensin	29	15	23	28	24
Totalt utslipp Scope 1	694	712	806	965	1066
Scope 2 – Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til kjøpt energi					
Elektrisitet - Markedsbasert	76	235	307	352	287
Elektrisitet - Lokasjonsbasert	N/A	N/A	N/A	N/A	7
Scope 3 – Andre indirekte klimagassutslipp knyttet til kjøpt energi					
Fôr (produksjon, avtrykk og levering)	N/A	20 594	17 112	21 416	15 954
Isoporkasser	N/A	235	253	699	665
Smoltproduksjon	N/A	1 946	1 211	621	762
Slakteri	N/A	308	524	502	734
Brønnbåt (frakt av fisk og avlusningsoperasjoner)	N/A	354	473	791	765
Totalt utslipp Scope 3	N/A	23 437	19 573	23 931	20 587
Totalt utslipp Scope 1+2+3		24 384	20 686	25 248	21 939

Alle tall er oppgitt i tonn CO₂e. Basert på aktivitetsbasert data.

Utslippsintensitet

	2020	2021	2022	2023	2024
Tonn laks produsert (rund vekt)	8726	7412	10 482	8277	6591
Tonn CO ₂ e-utslipp totalt (Scope 1+2+3)	15 747	24 389	20 686	25 248	21 939
Tonn CO ₂ e-utslipp per tonn laks produsert	1,8	3,29	1,97	3,05	3,33

Alle tall er oppgitt i tonn CO₂e. Basert på aktivitetsbasert data.

Den største andelen av utslippene våre ligger i Scope 3, hvor utslippsposten for fôrproduksjon er betydelig størst. Et av de viktigste tiltakene for en mer klimaeffektiv produksjon er å bedre fôrutnyttelsen. En god fôringsstrategi er viktig for å lykkes. Målet er at fisken skal spise alt fôret vi fôrer, slik at minst mulig går til spille.

I elektrifiseringsarbeidet vårt har vi i 2024 gjort flere fremskritt. Vi har fått på plass infrastrukturen slik at vi har fått landstrøm på

Utslippsfaktorer

	Utslippsfaktor	Kommentar
Elektrisitet – Markedsbasert	0,535 kgCO ₂ e/kWh	Hentet fra NVE.
Elektrisitet – Lokasjonsbasert	0,0119 kgCO ₂ e/kWh	Hentet fra NVE.
Diesel	2,66 kgCO ₂ e/liter	Hentet fra miljødirektoratet.
Bensin	2,32 kgCO ₂ e/liter	Hentet fra miljødirektoratet.
LPG (propan)	3 kgCO ₂ e/kg	Hentet fra miljødirektoratet.
Fôr	1,74 kgCO ₂ e/kg	Hentet fra GHG-rapport oversendt fra fôrleverandør Ewos/Cargill.

13.2 Klimatilpasning og motstandsdyktighet

Klimatilpasning betyr å forstå konsekvensene av at klimaet endrer seg. I tillegg bør man iverksette tiltak for på den ene siden å hindre eller redusere skade, og på den andre siden utnytte eventuelle muligheter som disse endringene kan medføre.

Fremtiden kan by på større risiko som følge av klimaendringer, som temperaturøkning og ekstremvær. Klimatilpasning innebærer tilpasning av driftsprosesser og teknologi.

Avansert overvåkning av vanntemperatur og å tilpasse oppdrettsanlegg til endrede havforhold er eksempler på dette. Motstandsdyktighet handler om å styrke oppdrettsfiskens evne til å takle stressfaktorer som klimaendringer kan medføre. Dette kan inkludere selektiv avl av fisk med høyere tåleevne, utvikling av vaksiner og medisiner. Det kan også være utvikling av bedre fôr og ernæring. Ved å iverksette tiltak kan vi lettere håndtere utfordringer knyttet til klimaendringer, og være med på å sikre en fortsatt pålitelig lakseproduksjon.

13.2.2 Finansielle implikasjoner og andre risikoer og muligheter ved klimaendringer

Klimarisiko er et begrep som inkluderer både klimaendringer og tiltakene som bekjemper dem. Det kan også kalles fremtidig klimarelatert utvikling. En som har vært sentral i å definere hva økonomisk klimarisiko betyr, er tidligere sentralbanksjef i Storbritannia, Mark Carney. Han viser til tre måter der klimaspørsmål gir risiko.

lokalitet Myrlandshaug. Nå er lokalitetene Sortevika, Skjærvika, Skardbergvika og Myrlandshaug koblet til landstrøm. Alle flåtene våre er utstyrt med batteripakker. Vi startet også byggingen av vår første hybridbåt i 2024. Båten skal være utstyrt med batteripakke, og vil bli sjøsatt i løpet av 2025.

2024 har vært et krevende driftsår med høyere svinn og flere behandlinger av fisken enn det som er ønskelig. Dette gjenspeiles også i vår utslippsintensitet for 2024.

-
1.

Fysisk risiko: Kostnader knyttet til fysisk skade som følge av klimaendringer.
2.

Overgangsrisiko: Økonomisk risiko knyttet til overgangen til et samfunn med lavutslipp.
3.

Ansvarsrisiko: Krav på erstatning knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger som kan knyttes til klimapolitikk eller klimaendringer.

For havbruksnæringen er fysisk risiko helt sentralt. Klimaendringer kan gi store skader på natur og infrastruktur som merder, flåter og båter. Vi opererer i tett samspill med naturen, og vil derfor kunne påvirkes i stor grad av naturkrefter. Endringer i vær, som har innvirkning på naturen rundt oss, påvirker også vår produksjon av laks.

En fysisk risiko vi står ovenfor er økte kostnader knyttet til skader forårsaket av ekstremvær. Det kan føre til driftsstans og midlertidig nedstenging av våre anlegg. Store skader på infrastruktur vil kunne føre til betydelige økonomiske tap. I tillegg kan skader på nøter og merder gi øk risiko for rømming av fisk. Det resulterer ikke kun i tap av fisk, men også mulige miljømessige konsekvenser.

Økte havtemperaturer kan resultere i biologiske trusler, som for eksempel algeoppblomstring. Det kan igjen gi oksygenmangel i vannet, som er veldig farlig for vår fisk.

En økning i havtemperatur gjør også at lakselusen trives bedre. En mulig effekt av dette er et høyere lusepress og flere behandlinger av fisken. Det kan føre til økte kostnader og økt dødelighet. Dette har vært en av de største utfordringene i 2024. Det høye lusepresset siste halvår i 2024 på grunn av høy havtemperatur, har gjort at vi har hatt behov for å behandle fisken mer enn ønskelig, i form av avlusing. Dette er stressende for fisken og svært kostbart for selskapet. Den høye etterspørselen etter avlusnings-tjenester i hele landsdelen har bydd på utfordringer knyttet til tilgjengelighet på brønnbåter i perioder.

Høyere havtemperaturer kan også ha positiv innvirkning på lakseindustrien. Vinterstid vil høyere vanntemperatur gi økt appetitt for laksen. Det kan gi en jevnere tilvekst, og mer effektiv produksjon.

Laks er protein som kan produseres i stort volum med et relativt lavt klimaavtrykk, sammenlignet med andre proteinkilder. Dette gjelder både i forhold til utslipp av klimagasser, men også når det gjelder bruk av landareal og ferskvann. Derfor kan vår produksjon være en del av løsningen for å dekke matbehovet til en økende global befolkning. Økte temperaturer globalt, kan også gjøre at landareal flere steder blir mindre egnet til matproduksjon, og at mer mat fremover må produseres til havs.

Overgangen til et lavutslippssamfunn medfører en rekke regulatoriske, teknologiske og markedsmessige endringer som også påvirker sjømatnæringen. For vår del innebærer dette risiko knyttet til både nye krav og forventninger til utslippsreduksjon og til investeringsbehov i ny teknologi. Vi forbereder oss på denne utviklingen ved å følge nøye med på regelverksendringer, delta i relevante nettverk og holde oss oppdatert på teknologisk utvikling i næringen.

Når det gjelder ansvarsrisiko så anser vi ikke vår næring som utsatt. Vi er ikke en næring med store klimagassutslipp. Vi har produksjon med strenge lovpålagte klimakrav og i tillegg produserer vi, utfra eget ønske, i henhold til strenge internasjonale sertifiseringsordninger som GlobalG.A.P. og ASC.

I Gratanglaks er vi bevisste på eventuelle finansielle risikoer som følger med klimaendringer. Vi vil forbedre vår risikostyring, slik at vi også fremover kan levere en sikker og bærekraftig produksjon av mat.

13.3 Biodiversitet

Biodiversitet er viktig fordi det opprettholder økosystemenes stabilitet. Det sikrer levedyktigheten til ulike arter og er avgjørende for menneskets overlevelse.

Vi produserer mat i havet. Fremover blir det når vi planlegger vår drift enda viktigere å ta hensyn til biodiversitet. Våre sertifiseringer stiller strenge krav til ivaretagelsen av biologisk mangfold. Det er flere parametere som er relevante, f.eks. lakselus, rømmin-ger, kjemikaliebruk, bunnforhold og sykdom. Gratanglaks fokuserer på at vår fisk skal få nødvendig fôr uten fôrspill. Vi vil ikke påvirke miljøet rundt oss unødig. Derfor har vi et eget fôringsregime. Fra en dedikert fôringsssentral overvåkes all fôring

13.3.2 Driftsområder som eies, leies, administreres i eller ved siden av, verneområder og områder med høy naturmangfoldverdi utenfor verneområder

Ifølge norsk lov skal oppdrettsnæringen ta hensyn til miljøet og det lokale økosystemet. Våre konsesjoner er regulert i tillatelser fra offentlige myndigheter. Forholdet mellom norsk havbruk og miljøet reguleres i hovedsak av akvakulturloven. Her presiseres at havbruk skal etableres, drives og utvikles på en miljømessig forsvarlig måte. Loven stiller krav til bl.a. miljøovervåking, tiltak for å fjerne rømte organismer, opprydding etter endt drift og beskyttelse av bestemte områder. I tillegg er det en rekke forskrifter både i Akvakulturloven, Matloven og Forurensingsloven som angår og regulerer miljøpåvirkningen og driften av en oppdrettslokalitet.

En oppdrettslokalitet kan ikke brukes før den har vært gjennom en omfattende godkjenningsprosess. Søknad om godkjenning av en lokalitet sendes til Fylkeskommunen. De har ansvar for at den kommunen lokaliteten skal ligge i får avklare søknaden i forhold til arealplaner mv. Fiskeridirektoratet får uttale seg om tradisjonelle og evt. samiske fiskeriinteresser. Mattilsynet får avgjøre søknader i henhold til Matloven og Dyrevelferdslovens bestemmelser. Kystverket får avgjøre etter havne- og farvann-sloven. Fylkesmannens miljøavdeling får avgjøre søknaden etter forurensingsloven, naturmangfoldsloven og til naturvern, friluftsfiske-, og viltinteresser.

Havet er et åpent system og all produksjon her vil kunne ha en påvirkning. Alle våre operasjonsområder må godkjennes og vi produserer ikke i, eller i nærheten av verneområder.

13.3.3 Vesentlige påvirkninger fra aktiviteter, produkter og tjenester på biologisk mangfold

Det er flere aktiviteter knyttet til vår drift som kan ha en påvirkning på biologisk mangfold. Eksempler er avlusning, støy, fôrspill, lysforurensing, mikroplast, bruk av medikamenter, bruk av vaskemidler, og eventuell annen aktivitet/utslipp som kan ende i havet. Vi har gode rutiner, for at våre aktiviteter skal ha minst mulig påvirkning på det biologiske mangfoldet. Vår produksjon skjer i henhold til norske lover og regler. Vi følger i tillegg strenge krav fra ASC-sertifiseringen på 33% av våre lokaliteter. Her under krav om å minimere påvirkninger på det lokale økosystemet. Det inkluderer konsekvensutredning for å beskytte fugler, sjøpattedyr og sensitive habitater.

13.3.4 Habitater beskyttet eller gjenopprettet

Vi har ikke vært involvert i noen rehabiliterings- eller gjenoppsettingsprosjekter i 2024.

13.3.5 IUCN rødlistearter og nasjonale vernelistearter med leveområder i områder påvirket av driften

På våre lokaliteter er det hengt opp en liste over sårbare arter i området, sammen med informasjon om forebyggende tiltak for å beskytte disse artene. Ved spesielle situasjoner hvor avlivning av noen av artene vurderes, følges prosedyrer som er spesifikt utarbeidet for hver art. Disse prosedyrene er utarbeidet i samarbeid med enten viltnemda eller Fiskeridirektoratet, avhengig av arten det gjelder.

I 2024 har vi ingen registrerte døde rødlistede arter i forbindelse med vår drift. Vi har hatt to hendelser hvor én alkekonge ble funnet i fuglenett på lokaliteten Kjøtta, og én svartbak i fuglenett på lokalitet Skjærvika. Begge disse ble fjernet fra nettet livskraftige.

Rødlisten er en oversikt over truet natur, og er et barometer på artenes tilstand. Artene kategoriseres etter hvor høy risiko de har for å dø ut:

RE	Regionalt utdødd
CR	Kritisk truet
EN	Sterkt truet
VU	Sårbar
NT	Nært truet
DD	Datamangel
LC	Livskraftig
NA	Ikke egnet
NE	Ikke vurdert

Tabell T304-4a

Sjøpattedyr		
Vitenskapelig navn	Kjent navn	Klassifikasjon
<i>Halichoerus grypus</i>	Havert	VU

Tabell T304-4c

Fugler		
Vitenskapelig navn	Kjent navn	Klassifikasjon
<i>Larus argentatus</i>	Gråmåke	VU
<i>Rissa tridactyla</i>	Krykkje	EN
<i>Larus canus</i>	Fiskemåke	VU
<i>Sterna hirundo</i>	Makrellterne	EN
<i>Vanellus vanellus</i>	Vipe	CR
<i>Uria aalge</i>	Lomvi	CR
<i>Stercorarius parasiticus</i>	Tyvjo	VU
<i>Somateria mollissima</i>	Ærfugl	VU
<i>Haematopus ostralegus</i>	Tjeld	NT
<i>Gavia adamsii</i>	Gulnebbblom	VU
<i>Fratercula arctica</i>	Lunde	EN
<i>Limosa limosa</i>	Svarthalespove	CR
<i>Melanitta fusca</i>	Sjørørre	VU
<i>Podiceps auritus</i>	Horndykker	VU

Tabell T304-4d

Fisk		
Vitenskapelig navn	Kjent navn	Klassifikasjon
<i>Salmo salar</i>	Villaks	NT
<i>Anguilla anguilla</i>	Ål	EN
<i>Boreogadus saida</i>	Polartorsk	EN
<i>Cetorhinus maximus</i>	Brugde	EN
<i>Sebastes norvegicus</i>	Vanlig uer	EN
<i>Somniosus microcephalus</i>	Håkjerring	NT
<i>Squalus acanthias</i>	Pigghå	VU
<i>Clupea pallasii</i>	Stillehavssild	EN
<i>Valenciennes</i>		
<i>Gadus Chalcogrammus</i>		
<i>Pallas</i>	Alaskatorsk	NT
<i>Lamna nasus</i>	Håbrann	VU
<i>Molva dypterygia</i>	Blålange	EN
<i>Petromyzon Linnaeus</i>	Havnøye	NT

13.3.6 Arter oppdrettet og bruk av fiskeprodukter i fôr

Art som oppdrettes	År	Vitenskapelig navn	Volum produsert (rund vekt)	Høstingsmetode
Atlantisk laks	2021	<i>Salmo Salar</i>	7414 tonn	Oppdrett i sjø
Atlantisk laks	2022	<i>Salmo Salar</i>	10 482 tonn	Oppdrett i sjø
Atlantisk laks	2023	<i>Salmo Salar</i>	8444 tonn	Oppdrett i sjø
Atlantisk laks	2024	<i>Salmo Salar</i>	6591 tonn	Oppdrett i sjø

Bruk av fiskeprodukter i fôr

I 2024 brukte vi Ewos/Cargill som fôrleverandør. Se tabell under for å se oversikt over bruk av fiskeprodukter i fôr. Informasjon er oversendt direkte fra leverandør.

Bruk av fiskeprodukter i fôr fra EWOS:				
Kjent navn	Vitenskapelig navn	Hel fisk eller avskjær?	Opprinnelsesland	FAO-sone
Anchoveta	<i>Engraulis ringens</i>	Hel fisk	Peru, Chile	87
Araucanian herring	<i>Strangomera bentincki</i>	Hel fisk	Chile	87
Atlantic menhaden	<i>Brevoortia Tyrannus</i>	Hel fisk	USA	31
Blue whiting	<i>Micromesistius poutassou</i>	Hel fisk og avskjær	Danmark, Island, Norge, Færøyene	27
Boarfish	<i>Capros aper</i>	Hel fisk	Norge, Danmark	27
Capelin	<i>Mallotus villosus</i>	Hel fisk og avskjær	Island, Norge	27
Cod trimmings	<i>Gadus morhua</i>	Avskjær	Danmark, Norge	27
Greater weever	<i>Trachinus draco</i>	Hel fisk	Danmark	27
Haddock	<i>Melanogrammus aeglefinus</i>	Hel fisk og avskjær	Norge	27
Herring	<i>Clupea harengus</i>	Hel fisk og avskjær	Danmark, Island, Norge	27
Horse mackerel	<i>Trachurus trachurus</i>	Hel fisk og avskjær	Norge	27
Jack mackarel	<i>Trachurus murphyi</i>	Hel fisk og avskjær	Chile	87
Mackarel	<i>Scomber scombrus</i>	Hel fisk og avskjær	Danmark, Norge, Island, Færøyene	27
Menhaden	<i>Brevoortia patronus</i>	Hel fisk	USA	31
Mote sculpin	<i>Normanichtys crockeri</i>	Hel fisk og avskjær	Chile	87
Northern anchovy	<i>Engraulis mordax</i>	Hel fisk	Mexico	77
Norway pout	<i>Trisopterus esmarkii</i>	Hel fisk	Norge, Danmark	27
Pacific anchoveta	<i>Cetengraulis mysticetus</i>	Hel fisk	Panama	77
Pacific chub mackerel	<i>Scomber japonicus</i>	Hel fisk og avskjær	Chile	87
Pacific menhaden	<i>Ethmidium maculatum</i>	Hel fisk og avskjær	Chile	87
Plaice	<i>Pleuronectes platessa</i>	Avskjær	Danmark	87
Saithe	<i>Pollachius virens</i>	Hel fisk og avskjær	Danmark, Norge	27
Sandeel	<i>Ammodyties tobianus</i>	Hel fisk	Danmark, Norge	27
Sardine	<i>Sardina pilchardus</i>	Hel fisk	Chile, Mauritania	87, 34
Sardine	<i>Sardinella longiceps</i>	Hel fisk	Oman	51
Sardine	<i>Sardinops sagax</i>	Hel fisk og avskjær	Mauritania, Mexico, Sør-Afrika	34, 77, 47, 61
Silver smelt	<i>Argentina silus</i>	Hel fisk	Norge	27
Sprat	<i>Sprattus sprattus</i>	Hel fisk og avskjær	Danmark, Norge	27
Starry butterfish	<i>Stromateus stellatus</i>	Hel fisk og avskjær	Chile	87
Thread herring	<i>Opisthonema spp</i>	Hel fisk	Panama	77
Beaked redfish	<i>Sebastes mentella</i>	Avskjær	Danmark, Norge	27
European anchovy	<i>Engraulis encrasicolus</i>	Hel fisk	Sør-Afrika	47
Whiteheads round herring	<i>Etrumeus whiteheadi</i>	Hel fisk	Sør-Afrika	47
Whiting	<i>Merlangius merlangus</i>	Hel fisk	Danmark	27
Mixed species		Hel fisk	Chile, Danmark, Mauritania	87, 27, 34
Mixed whitefish		Hel fisk og avskjær	Norge, Danmark	27

13.4 Naturlig økosystemkonversering

Åpenhet og sporbarhet gjennom hele verdikjeden, er grunnleggende verdier for alle våre fôrleverandører. Kundene og forbrukerne kan være trygge på at fôret som leveres tilfredsstiller fiskens krav til ernæring, oppdretterens forventninger til ytelse, tilvekst og bærekraft, og trygg mat til forbrukeren.

Alle våre fôrleverandører leverer innenfor de strenge kravene knyttet til sertifiseringsordningene ASC og GlobalG.A.P. Det skal ikke være bruk av rødlistede arter. I ASC standarden kreves sporbarhet knyttet til både marine råvarer og soya. Fôrselskapene forsker mye både på utvikling av økologisk fôr, og alternative fôr-råvarer med mindre miljøavtrykk. I Gratanglaks følger vi med på utviklingen, og holder oss oppdatert i forhold til krav og relevante standarder.

13.4.3 Produkter hentet ut av organisasjonen

Cargill Aqua Nutrition og deres merkevare EWOS bruker utelukkende sertifisert, avskogingsfri soya i laksefôret – i tråd med sine forpliktelser om avskogingsfri handel. BioMar følger krav i.h.h.t ASC og GlobalG.A.P. standarden. De vurderer kontinuerlig hvilke innkjøpskriterier som trengs for å sikre og dokumentere ansvarlig høsting av råvarer knyttet til bærekraft. Innkjøp av marine råvarer, soyabønner og palmeprodukter er underlagt spesielle krav. Biomar kjøper utelukkende avskogingsfrie soyabønner og palmeprodukter. BioMar holder oversikt over prosentandelen marine råvareleveranser som kommer fra FAO COC-godkjente fiskerier.

13.7 Vann og avløp

I Nord-Norge har vi god tilgang på ferskvann. I vårt tilfelle er derfor vann en god ressurs for å begrense bruk av kjemikalier. Vi bruker blant annet ferskvann til å spyle rent produksjonsutstyr, noe som reduserer kjemikaliebruken vår. Vi ser derfor på et økt ferskvannforbruk som positivt. På merdene og vask av nøter brukes det hovedsakelig saltvann som pumpes opp fra havet til vasking. Når det gjelder avløp, er alle fôrflåter utstyrt med Biovac renseanlegg hvor all kloakk, gråvann og innvendig vannforbruk renses 100%.

13.8 Avfall

Sortering av avfall foregår både på flåtene og ved vårt hovedkontor i Åmundvika. For å samle inn og overvåke avfallsrelaterte data, benyttes skjema fra avfallsleverandør. Avfallet sendes til Østbø og HRS Harstad for gjenvinning og sortering, mens farlig avfall håndteres av Perpetuum. Mye av vårt avfall knyttes til utskifting av utstyr (slitasje), slam, forslanger, tau, nøter og luseskjørt. Garn og nøter fra merdene sendes til Nofir for resirkulering, slik at det kan bli til nye produkter. Våre GlobalG.A.P og ASC-sertifiseringer krever grundig dokumentasjon og risikovurdering knyttet til avfallshåndtering.

Tabell 306-3 Avfall generert

Grataglaks 2024			
Avfallskategori	Type avfall	Behandlingsmetode	Mengde
Industriavfall	Usortert avfall	Forbrenning med energiutvinning	80 090 kg
Industriavfall	Brennbart avfall	Forbrenning med energiutvinning	16 745 kg
Industriavfall	Garn og nylon	Forbrenning med energiutvinning	520 kg
Plastikk (5-PP)	Tau	Materialgjenvinning	21 230 kg
Plastikk (4-LDPE)	Klar plastfolie uten folie	Materialgjenvinning	40 kg
Plast, blandet	Blandet plast	Materialgjenvinning	82 kg
Metallavfall	Komplekst jern	Materialgjenvinning	15 590 kg
Papp og kartong	Bølgepapp	Materialgjenvinning	564 kg
Matavfall	Kjøkken- og matavfall	Materialgjenvinning	425 kg
Behandlet trevirke	Behandlet trevirke	Forbrenning med energiutvinning	166 kg
Glass og metall	Blandet glass med metall	Materialgjenvinning	200 kg
Farlig avfall	EE-avfall	Materialgjenvinning	827,2 kg
Farlig avfall	Oljeforurensset masse	Deponering	208 kg
Farlig avfall	Spillolje	Forbrenning med energiutvinning	2 976 liter
Farlig avfall	Oljefiltre	Forbrenning med energiutvinning	72 kg
Farlig avfall	Oljeemulsjoner, sloppvann	Deponering	2060 liter
Farlig avfall	Spraybokser	Forbrenning med energiutvinning	2 kg
Farlig avfall	Syrer, uorganiske	Deponering	64 kg
Farlig avfall	Organiske løsemidler uten halogen	Forbrenning med energiutvinning	55 kg
Farlig avfall	Blyakkumulatorer	Materialgjenvinning	429 kg
Farlig avfall	Småbatterier	Materialgjenvinning	126 kg
Totalt avfall			137 435,2 kg og 5036 liter

Tabell 308-4 Avfall gjenbrukt, resirkulert eller reparert

År 2024	
Parameter	Mengde gjenbrukt, resirkulert eller reparert
Farlig avfall	
Andel materialgjenvunnet	1382,2 kg
Andel energigjenvunnet	129 kg og 2 976 liter
Andel gjenbrukt	0
Andel deponi	272 kg og 2 060 liter
Ikke farlig avfall	
Andel materialgjenvunnet	38 131 kg
Andel energigjenvunnet	97 521 kg
Andel gjenbrukt/resirkulert	0
Andel deponi	0
Totalt avfall forhindret deponi	
Totalt avfall deponi	272 kg og 2 060 liter
Totalt avfall	137 435,2 kg og 5036 liter

13.9 og 13.10 Matsikkerhet og Mattrygghet

Mattrygghet: Innebærer at maten vi spiser ikke inneholder mikroorganismer, miljøgifter eller andre fremmedelementer som gjør oss syke, dersom vi tilbereder og nyter den som tiltenkt (kilde: FN-sambandet).

All mat som vi produserer, skal være trygg å spise. Den skal være sporbar fra rogn til konsument. Vår produksjon er underlagt strenge kontroller. Biologiske og kjemiske stoffer i matvarer blir vurdert systematisk gjennom produksjonen. Vi er underlagt mange krav og forskrifter som går på mattrygghet. Mattilsynet tar ut prøver som blir analysert av NIFES. ASC og GlobalG.A.P. har strenge krav til målbarhet knyttet til mattrygghet, og krever gode prosedyrer, risikovurderinger og dokumentasjon, for at man skal kunne bli sertifisert.

Matsikkerhet: Matsikkerhet eksisterer når alle mennesker til enhver tid har fysisk og økonomisk tilgang til nok og trygg mat for et fullverdig kosthold, som møter deres ernæringsmessige behov og preferanser, og som danner grunnlaget for et aktivt liv med god helse (kilde: FN-sambandet).

Oppdrettsfisken får et fôr som er best mulig tilpasset dens behov for ernæring. I vill tilstand spiser laksen sild, lodde, blekksprut og forskjellige krepsdyr. Fôret til oppdrettslaksen er satt sammen slik at det ivaretar fiskens behov for proteiner, fett, karbohydrater, vitaminer, mineraler og pigment. Marine råvarer er en knapphetsfaktor og det har vært nødvendig å ta i bruk mer protein og fettkilder fra vegetabilske råvarer. Det er ikke bærekraftig å kun benytte marine råvarer. Fôrprodusenter er nøye med å velge ut råstoffer til sitt fôr. De følger strenge regler og bestemmelser i forhold til hvilke fiskeslag som benyttes, samt at råstoffet skal komme fra bærekraftige og kvoteregulerte fiskerier.

Gratanglaks har ikke hatt noen hendelser med brudd på regler eller frivillige retningslinjer om helse- og sikkerhetspåvirkninger innenfor rapporteringsperioden 2024.

Dersom noe skulle oppstå, blir prosedyrer, rutiner og risikovurdering utført. Det er linket opp mot sertifiseringene som setter krav til mattrygghet og matsikkerhet. Gratanglaks produserer kun fisk i sjø og sender videre hel fisk til Astafjord Slakteri. Vi behandler derfor ikke restråstoffet til fisken selv. Astafjord Slakteri håndterer i tillegg eventuelle tilbakemeldinger på fisken.

Det er viktig å sikre at produktet som skal, eller er ute på markedet, så raskt som mulig blir stanset og holdt tilbake i de tilfeller der det er tvil om, eller stadfestet at produktet kan være skadelig for konsumenter. En test skal utføres minimum en gang per år.

13.10.4 Mattrygghet (food safety)

Gratanglaks AS og SeaCalx AS	2024
Produksjonsvolum (sløyd vekt i tonn)	5273
Andel sertifisert av ASC	33%
Andel sertifisert av GlobalG.A.P	100%

I 2024 ble 6591 tonn laks (rund vekt) levert til slakteri. Dette inkluderer Gratanglaks og Seacalx. Restråstoffet fra slakteriet blir til K3-ensilasje, mens fisk som dør før det leveres til slakteri blir til K2-ensilasje. K2-ensilasje er dødfisk og kan ikke konsumeres grunnet sykdom eller andre årsaker. Ensilasjen sendes til Scanbio for bearbeiding til bioenergiproduksjon og produksjon av biogass, slik at avfallet kan bli brukt som drivstoff til busser, gjødsel eller fôring av dyr som ikke er matproduserende

13.11 Dyrevelferd og helse

Å sikre god helse og velferd for laksen gjennom hele livssyklusen er både et etisk ansvar og en forutsetning for god produksjon. Høy velferd og god helse gir bedre overlevelse og høyere kvalitet – og dermed lavere kostnader og økt lønnsomhet. Gratanglaks har et høyt fokus på dyrevelferd gjennom sertifiseringer, risikovurderinger, god opplæring, daglige rutiner og prosedyrer.

All fisk vi produserer er sertifisert etter internasjonale anerkjente fiskehelsestandarder. 100% av fisken vår er GlobalG.A.P.-sertifisert. Samt er 33% også ASC-sertifisert.

Overvåking og teknologi

Overvåking av fiskens helse og adferd er en del av vår daglige drift. Akvateknikerne våre gjør den manuelle overvåkingen hver dag fra merdkanten – og vurderer blant annet appetitt, svømmemønster og eventuelle forekomst av sår. Vi samarbeider tett med veterinær og fiskehelsepersonell under produksjonen, som regelmessig besøker oss for å gjøre vurderinger av fiskens helse og velferd.

I tillegg bruker vi teknologi for å samle inn informasjon om hvordan fisken har det. Stingray luselasere overvåker lakselus på fisken og skyter lusa med en laserstråle. Laserne overvåker og skyter lusa automatisk, men våre laseroperatører posisjonerer lasernoden manuelt slik at flest mulig laks blir overvåket. Dette gjør at vi effektivt kan fjerne lus fra lasken uten å manuelt håndtere fisken. Dette reduserer stress og risiko for redusert helse og velferd. Stingray, kamera og sensorer gir kontinuerlige data på blant annet lusenivåer, oksygennivå og temperatur. Dette legger et sterkere grunnlag for å kunne sette inn riktige tiltak til riktig tid ved eventuelle avvik.

Oppdrettsanlegg skal ha tilstrekkelig størrelse og antall merder for å gi fisken mulighet for naturlig bevegelse og livsutfoldelse.

Dødelighet og hovedårsaker til dødelighet

Region/år	2020	2021	2022	2023	2024
Snitt dødelighet i løpet av året	6,70%	5,50%	5,62%	7,09%	7,80%

Vi har et mål om en dødelighet på under 5%.

De generelle hovedårsakene til dødelighet er knyttet til behandling ved avlusning og utsett av fisk. I 2024 har vi også hatt biologiske utfordringer som har ført til uønsket dødelighet.

Ernæring og fôring

Laksens helse påvirkes også av hva den spiser. Derfor bruker vi ulike typer fôr tilpasset laksens alder og behov. Ved spesifikke utfordringer kan vi benytte funksjonelle fôr for å støtte laksen. Ernæringsarbeid skjer i tett dialog med fiskehelsepersonell og fôrleverandør.

Sykdomsforebygging og vaksiner

All fisk vi setter ut i merdene våre vaksineres som smolt. Vaksinasjon er en viktig del av biosikkerhetsarbeidet og er en viktig grunn til at vi kan si at vi ikke benytter antibiotika i produksjonen. Vaksinene vi benytter er Micro Ject 7, Micro Ject 6 og Moritella.

For å sikre biosikkerhet gjennom hele verdikjeden deltar vi i en regional biosikkerhetsplan som er et samarbeid mellom flere aktører i vår region og verdikjede. Hensikten er å hindre smittespredning mellom anlegg og lokaliteter.

Lakselus

En av de største utfordringer knyttet til fiskevelferd er lakselusa. Lakselus er en parasitt som naturlig befinner seg i havet, og fester seg på laksefisken. Den livnærer seg på laksen slim, blod og skinn. Dette skaper utfordringer for laksens helse og velferd. I løpet av 2024 gjennomførte vi totalt 237 tellinger av lakselus, hvor 19 av tellingene viste en overskridelse av lusegrensene satt av myndighetene. Overskridelsene ble fulgt opp med tiltak som avlusning og tettere overvåkning av fisken. Vi gjennomførte til sammen tretten behandlinger i 2024. På grunn av høyt lusepress i hele regionen har en utfordring vært å få tak i behandlingskapasitet fra brønnbåt. Vi hadde et årlig gjennomsnitt på 0,28 voksne hunnlus per fisk.

Behandlingsenheter

	2022	2023	2024
Mekanisk	3	13	8
Kjemisk	4	4	2
Fôr (slice)	2	3	3
Totalt antall	9	20	13

Transport av levende fisk

Laksen transporteres med brønnbåter, og utføres på en skånsom og forsvarlig måte. Transportører må ha kompetanse og erfaring i håndtering av fisk. Transport skal planlegges slik at vi påfører minst mulig stress og risiko for skader på fisken. Når vi flytter laksen er det viktig å passe på temperatur, hygiene og oksygennivå.

Håndtering av predatorer og andre dyr/fisk

Dersom levende villfisk skulle ta seg inn i merden fjerner vi den med hâv og/eller avkastnot når det er hensiktsmessig. Vi benytter taknett og hoppenett på merdene våre for å hindre at fugler og oter tar seg inn i merden. Notpose og taknett er konstruert for å hindre predatorer fra å komme inn, og vi har rutiner som sikrer at dyr og fugler ikke skader seg og lider som følge av dette.

Følgende dyrearter omfattes spesielt i prosedyren: Måse, hegrefisk, skarv, oter, sel, og villfisk

Større sjøpattedyr som hval kan oppsøke lokaliteten, men har aldri vært i kontakt med våre installasjoner. Fiskefôr som brukes til oppdrett av laks må være av høy kvalitet og inneholde riktig mengde næringsstoffer for å sikre laksens helse og vekst. Fôret skal være lagret i tørre og rene omgivelser, beskyttet mot skadedyr og forurensning. Det er forbudt å bruke råvarer som inneholder kjøtt- og beinmel i fiskefôr.

13.12 Lokalsamfunn

Vi følger kravene i henhold til ASC-sertifiseringen. Dette inkluderer åpenhet, nabovarslinger og informasjonsmøter ved behov. Dette skal sikre at vi informerer og involverer lokalbefolkningen. Vi har avholdt to folkemøter i 2024. Ett folkemøte ble holdt i Foldvik, og ett ble holdt på Kjøtta.

På nettsiden vår har vi etablert et elektronisk skjema som eksterne, blant annet lokalbefolkningen, kan fylle ut og sende inn henvendelser, spørsmål eller kommentarer. Disse behandles fortløpende av administrasjonen.

13.12.3 Aktiviteter med betydelige faktiske og potensielle negative påvirkninger på lokalsamfunnet

Aktivitet	Område	Faktiske påvirkninger	Potensielle påvirkninger
Trafikk og logistikk	Sør-Troms	Økt tungtransport i regionen.	Støy og slitasje på lokal infrastruktur.
Arealbruk	Sør-Troms	Reduserer tilgjengelige arealer for fiskeri og friluftsliv.	Interessekonflikter.

13.13 Land- og ressursrettigheter

Våre konsesjoner er regulert i tillatelser fra offentlige myndigheter.

Første trinn når man søker om konsesjon, er at kommunen legger søknaden ut på åpen høring. Kommunen gjør så sin vurdering etter en høringsprosess hvor innbyggere, næringsliv og interesseorganisasjoner får mulighet til å si sin mening om lokaliseringen. Kommunen sjekker også om anlegget er i tråd med gjeldende plan for området, dvs. plan- og bygningsloven.

Det kreves tillatelse til å drive oppdrett på en lokalitet fra følgende sektormyndigheter: Mattilsynet, Kystverket, Fylkesmannen og NVE (om anlegget skal bruke ferskvann). I tillegg er det Fiskeridirektoratet som uttaler seg om fiskeriinteressene i det aktuelle området. Sektormyndighetene vurderer lover som gjelder; matproduksjon og mattrygghet, vern mot forurensning og avfall, bruk av havner og farvann, vassdrag og grunnvann, dyrevelferd. Forholdet til friluftsliv og miljøstatus for vann blir også vurdert. En plassering av en lokalitet kan heller ikke være i strid med; vedtatte vernetiltak som skal sikre kulturminner, vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven eller vedtatte vernetiltak som skal sikre naturmangfold. Vi opererer ikke i noen områder hvor det er konflikter knyttet til land- og ressursrettigheter

13.14 Urfolks rettigheter

Vi verdsetter og respekterer alle naboers rettigheter, samt deres kultur og tradisjoner. På nåværende tidspunkt har vi ikke identifisert at vi opererer i områder hvor urfolk er påvirket av våre aktiviteter. Vi har heller ikke hatt noen brudd på urfolks rettigheter. Som et ansvarlig selskap anerkjenner vi urfolks rettigheter i tråd med nasjonal lovgivning, internasjonale standarder og avtaler, som FN's erklæring om urfolks rettigheter.

Vi følger nøye retningslinjene og kravene knyttet til våre sertifiseringer. I tillegg er vi underlagt regulering og godkjenning gjennom driftstillatelser fra fylkeskommunen. Vi er forpliktet til å operere i samsvar med disse retningslinjene for å sikre bærekraftig drift.

Vi legger også stor vekt på samarbeid med lokalsamfunnene vi opererer i. Vi søker aktivt dialog og samarbeid for å sikre at vi tar hensyn til deres interesser og innspill. Vi er opptatt av å opprettholde et positivt samarbeidsforhold og bidra til lokalsamfunnets videre utvikling.

13.15 Antidiskriminering og like muligheter

Gratanglaks er forpliktet til å fremme antidiskriminering og like muligheter i vår organisasjon. Vi følger strenge retningslinjer og krav i sertifiseringsprosessen, som inkluderer GlobalG.A.P. og G.R.A.S.P. (GlobalG.A.P. Risk Assessment on Social Practice), samt ASC (Aquaculture Stewardship Council) standarden. Dette gjelder spesielt prinsipp 6: å utvikle og drive oppdrett på en sosialt ansvarlig måte. Vi sikrer også at vår praksis og våre prosedyrer er i tråd med ILOs kjernekonvensjoner (Den internasjonale arbeidsorganisasjonen) knyttet til barnarbeid, tvangsarbeid, diskriminering, organisasjonsfrihet og HMS.

For å forbedre våre praksiser innen antidiskriminering og for å sikre like muligheter, har vi gjennomført medarbeiderundersøkelser. De gir oss innsikt i våre ansattes opplevelser og perspektiver. Vi får mulighet til å ta tak i eventuelle bekymringer eller utfordringer som de har identifisert. Vi er forpliktet til å skape et inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø der alle medarbeidere blir verdsatt. Hos oss skal alle ha like muligheter for utvikling og suksess. Det har ikke vært registrert noen hendelser med diskriminering.

13.16 og 13.17 Tvangsarbeid og barnarbeid

Gratanglaks tar sterkt avstand fra tvangsarbeid, barnarbeid og all utnyttelse av arbeidskraft. Dette prinsippet er godt etablert i norsk forretningspraksis. Norge har strenge lover og reguleringer for å bekjempe slik praksis både nasjonalt og internasjonalt. Både arbeidsmiljøloven og straffeloven adresserer og forbyr slike praksiser. Det norske lovverket gir en klar og tydelig retning for å sikre at bedrifter opererer uten bruk av tvangs- eller barnarbeid. Vi er forpliktet til å følge kravene som er satt av GlobalG.A.P., G.R.A.S.P. og ASC-sertifiseringene. Disse sertifiseringene inneholder stan-

darder og retningslinjer for ansvarlig praksis i næringen, inkludert bekjempelse av tvangsarbeid og barnearbeid.

Vi har som mål fremover å forplikte alle våre største leverandører til å følge prinsipper for leverandøratferd knyttet til bærekraft, samfunnsansvar, arbeidsmiljø og forretningsadferd. Vi prioriterer samarbeid med selskaper som deler våre verdier og forpliktelser til etisk, og ansvarlig forretningspraksis.

13.18 Organisasjonsfrihet og kollektiv forhandling

Gratanglaks respekterer og støtter organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger. Som en ansvarlig arbeidsgi-ver opererer vi i samsvar med norsk arbeidsmiljølov, som sikrer arbeidstakernes rettigheter, herunder organisasjonsfrihet og muligheten til å forhandle kollektivt. Vi anerkjenner betydningen av et godt samarbeid med ansatte og deres representanter for å sikre en rettferdig og inkluderende arbeidsplass. Gratanglaks skal opprettholde et arbeidsmiljø som fremmer respekt, samarbeid og dialog med våre ansatte og deres organisasjoner.

13.19 Arbeidsmiljø og sikkerhet

403-1 Helse, miljø og sikkerhetsstyringssystem

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) er av største betydning for Gratanglaks. Vi følger nøye med på retningslinjene som er fastsatt i Havbruksoverenskomsten fra Sjømat Norge, som legger føringer for helse, miljø og sikkerhet i havbruksnæringen. I tillegg overholder vi kravene i Arbeidsmiljøloven. Vi har etablert vårt eget system for internkontroll og HMS-prosedyrer. Her har HMS høyeste prioritet. Vi gir våre ansatte spesifikk opplæring knyttet til HMS. Dette for å sikre deres helse og sikkerhet. Opplæringen innen sikkerhet og arbeidshelse følger både lokale lover og forskrifter, som arbeidsmiljøloven. Den er også i samsvar med ISO-45001-standarden. Vi tar også proaktive tiltak for å forebygge arbeidsrelaterte sykdommer og skader.

403-2 Fareidentifisering, risikovurdering og hendelsesetterforskning

Vi gjennomfører risikovurderinger og enkeltstående jobbsikkerhetsanalyser for å identifisere og håndtere risiko i forbindelse med våre arbeidsoperasjoner. HMS diskuteres på ukentlige driftsmøter, i tillegg har vi to årlige hovedsamlinger dedikert til internkontroll. Eventuelle farlige hendelser eller situasjoner som kan føre til ulykker eller nestenulykker, registreres som HMS-avvik i vårt EQS-system. Avvik blir grundig behandlet i møter for å lære slik at fremtidige hendelser kan unngås. Vi fastslår også hvilke tiltak som må iverksettes for å kunne lukke avviket.

Verneombud gjennomfører vernerunder hvor det blant annet gjennomføres støymålinger på flåter og båter. Etter gjennomført vernerunde i 2024 ble det anbefalt å bruke hørselvern på steder hvor de høyeste målingene ble tatt.

403-3 Bedriftshelsetjenesten

Vi har en samarbeidsavtale med STHMS (Sør-Troms HMS tjeneste) som tilbyr en rekke med tjenester for oss. STHMS er i prinsippet vår bedriftshelsetjeneste som tilbyr blant annet:

- Målrettet helsekontroller etter behov
- Sjømansattester
- Vernerunder
- Kurs og opplæring. For eksempel førstehjelp, HMS-kurs, medarbeidersamtaler m.m.
- Generelle råd og veiledning
- Kartlegging psykososialt arbeidsmiljø, med eventuell oppfølging ved behov.

I et risikofylt yrke er pålitelige forsikringsordninger avgjørende. Vi etterlever HMS-prosedyrer for alle arbeidsoperasjoner. Vi har forsikringsordninger for alle i Gratanglaks som gir oss rask tilgang til behandlere og behandling. Helseforsikringen dekker legespesialister, medisinsk rådgivning, kiropraktor/fysioterapeut, psykolog og etterbehandling. Personalforsikringen har forsikringsnummer som er knyttet til folketrygdens grunnbeløp. Denne dekker blant annet arbeidsskader/yrkesskader, fritidsulykker og erstatning ved død som følge av sykdom.

403-4 Medarbeiderens medvirkning i HMS-arbeidet

Medarbeidernes involvering i HMS-arbeid er viktig for oss. Vi gjennomfører jevnlige driftsmøter hvor vi diskuterer HMS, analyserer risikovurderinger og drøfter tiltak som settes i verk. Vi samarbeider tett med Sør-Troms HMS-tjeneste (STHMS) for å sikre effektivt HMS-arbeid. I tillegg har vi et aktivt samarbeid med verneombudet for å ivareta arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd. Verneombudet spiller en viktig rolle med å ivareta arbeidstakernes interesser knyttet til arbeidsmiljøet. Vi oppfordrer også våre medarbeidere til å bidra gjennom EQS implementeringsfunksjonen, slik at vi får verdifull informasjon om HMS fra deres perspektiv.

Vi legger stor vekt på medarbeidernes deltakelse for å sikre et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø og vil oppdatere med hensiktsmessige tiltak for å ytterligere utvikle og forbedre forholdene hos oss.

403-5 HMS- opplæring

Opplæring i HMS er skissert i vårt opplæringssystem og ivaretas i henhold til vår internkontroll. Våre ansatte som arbeider på merder får blant annet opplæring i båtsikkerhet, trygg ferdsel og sikker bruk av utstyr og maskiner. Det er også et krav at alle som arbeider på merder, fôrflåter og arbeidsbåter gjennomgår grundig opplæring i bruk av kraner, vinsjer og annet relevant utstyr. Gjennom riktig og omfattende opplæring bidrar vi til å skape trygge arbeidsforhold og redusere risikoen for ulykker og skader.

Det ble i 2024 identifisert at det er nødvendig med tiltak knyttet til opplæring i kjemikaliehåndtering og støyeksponering.

403-6 Fremme arbeidstakers helse

Våre ansatte er omfattet av offentlige helsetjenester for å sikre tilgang til nødvendig helsehjelp. Gjennom våre ASC- og GlobalG.A.P.-sertifiseringer følger vi strenge krav til arbeidstakernes helse, sikkerhet og velferd. Det er obligatorisk å gjennomføre opplæring og oppfylle kravene innen HMS. Vi sørger også for årlig gjennomgang av alle ansattes avtaler og forsikringer.

403-7 Forebygging og redusering av helse- og sikkerhetspåvirkninger direkte knyttet til forretningsforbindelser

Vi har klare forventninger til våre leverandører når det gjelder å sikre et trygt og sunt arbeidsmiljø for deres ansatte, deres underleverandører, og for våre ansatte når de jobber med oss. Vi ønsker at risikoen skal minimeres gjennom rutiner, oppfølging og prosedyrer. Dette håndteres gjennom risikovurderinger, krav til sertifisering som ASC og GlobalG.A.P., samt leverandørenes egenerklæringer. Med kommende lover og reguleringer som vektlegger åpenhet og bærekraft, vil det være enda viktigere for oss å sette krav til våre leverandører.

403-9 Arbeidsrelaterte skader

Vi har en visjon om null skader. Dette skal oppnås gjennom en sterk kultur for helse, miljø og sikkerhet. En viktig del av dette arbeidet er opplæring og involvering av medarbeidere i alle deler av virksomheten. I 2024 har vi registrert 1 arbeidsrelatert skade.

Andre skader som ikke har ført til fravær, men som blir registrert som avvik i vårt kvalitetssystem, blir fulgt opp med gode tiltak for å hindre gjentakelser. Vi fokuserer på å etablere god kunnskap og bevissthet hos alle våre ansatte. Dette er knyttet til vår plan for å forhindre skader og redusere risiko. Sentralt i dette arbeidet er

også å gjennomføre forebyggende tiltak. Vi har holdningskampanjer, infoskjermer på flåtene, opplæring og jevnlig gjennomføring av risikovurderinger og bruk av avvikssystemet. For å minimere risiko gjennomfører vi grundige risikoanalyser. Vi sørger for å gi nødvendig og kvalitetsmessig opplæring, samt bruk av riktig verneutstyr. Dataene i tabellen under har blitt samlet via EQS avvikssystem. Tall gjelder for alle ansatte som er ansatt i Gratanglaks eller som utfører arbeid for organisasjonen.

Tabell 403-9a

	2024
Dødsulykker	0
Alvorlige arbeidsulykker	0
Registrerte arbeidsrelaterte skader	1

Forklaringer:

Dødsulykker: Dødsfall som følge av arbeidsrelaterte skader.

Alvorlige arbeidsulykker: Arbeidsrelaterte skader med alvorlige konsekvenser, hvor arbeidstaker ikke kommer til samme helsetilstand som før skaden innen seks måneder (ekskludert dødsfall).

De mest vanlige arbeidsulykkene som oppstår, er klemskader og fallskader på båt og merd grunnet bølger eller glatt underlag. Vi har i 2024 hatt en vesentlig økning i registrerte sikkerhetsobservasjoner i avvikssystemet. Dette tyder på høyere bevissthet hos de ansatte. Dette gjør det enklere å sette forebyggende sikkerhetstiltak.

Identifiserte arbeidsrelaterte farer som utgjør en risiko for alvorlige skader

Identifiserte farer	Beskrivelse	Registrerte alvorlige skader i 2024	Tiltak for risikominimering
Klemfare	Risiko for å bli klemt mellom utstyr.	Ingen.	Bruk av verneutstyr.
Fall i sjøen	Risiko for å miste fotfeste pga. glatte flater. Dette gjelder særlig under dårlig vær.	Ingen.	Sklisikring. Påbudt med redningsvester på båt og merdkant for alle ansatte. Regelmessige øvelser i vsjøredning/mann over bord.
Treff av gjenstander i bevegelse	Risiko for å bli truffet av bevegelig utstyr.	Ingen.	Bruk av verneutstyr.

Farer er identifisert gjennom risikovurderinger og sikker jobb-analyser av arbeidsoperasjoner.

403-10 Arbeidsrelaterte helseproblemer

I Gratanglaks jobber vi aktivt med å opprettholde et lavt sykefravær blant våre ansatte. I 2024 hadde vi et sykefravær på 6,71%, som er over vårt mål på 4%. Årsakene til denne økningen skyldes at vi har hatt dagtidsbemanning på to lokaliteter, hvor et fravær har utgjort en uforholdsmessig stor prosentandel. Videre har vi også hatt langtidsfravær som ikke har vært jobbrelatert. Vi har iverksatt tiltak som innebærer å styrke avdelingsledere i sykefraværsarbeidet.

Mange av arbeidsoppgavene som våre ansatte gjennomfører, innebærer ergonomiske belastninger gjennom tunge løft og arbeid med maskiner, ofte under utfordrende værforhold. Dette medfører risiko for arbeidsrelaterte helseproblemer, som muskel- og skjelettplager. Vi fortsetter å forbedre sikkerhetsrutinene og gjennomføre grundige risikovurderinger for å sikre en trygg arbeidsplass. Vi vil fortsatt ha fokus på helse, sikkerhet og trivsel blant våre ansatte fremover. Vi har ingen registrerte arbeidsrelaterte helseproblemer. Det har heller ikke oppstått noen dødsfall relatert til arbeid i Gratanglaks. Dette gjelder både ansatte i Gratanglaks og innleid arbeidskraft.

Identifiserte arbeidsrelaterte farer som utgjør en risiko for arbeidsrelaterte helseskader

Identifiserte farer	Beskrivelse	Registrerte alvorlige skader i 2024	Tiltak for risikominimering
Ergonomiske belastninger	Tunge løft og håndtering av utstyr. Repetitivt arbeid.	Ingen.	Regelmessige helseundersøkelser gjennom bedriftshelsetjeneste.
Kjemikaliehåndtering	Bruk av kjemikalier som kan være helseskadelig ved uheldig eksponering.	Ingen.	Gir nødvendig opplæring og kurs. Bruk av verneutstyr.
Støyeksposering	Identifisert områder på båter og flåter med støynivå hvor verneutstyr bør brukes for å unngå skader knyttet til hørsel.	Ingen.	Verneombudet tar støymålinger under vernerundene på flåter og båter. Ut ifra dette anbefaler vi bruk av hørselvern i områder der er skadelige målinger av støy.

Farene er identifisert gjennom gjennomførte risikovurderinger, sikker jobb-analyser og gjennom vernerunder.

13.20 Ansettelsespraksis

Gratanglaks har klare retningslinjer når det gjelder ansettelsespraksis. Vi følger nøye med på norsk lovverk og jobber i henhold til retningslinjene fastsatt av GlobalG.A.P. og ASC.

I rekrutteringsprosessen samarbeider vi jevnlig med tillitsvalgte og sørger for å følge norske lovkrav. Når det gjelder arbeidstakerkompensasjon, har vi en tydelig tilnærming som er styrt av vår personalhåndbok og tariffavtaler.

Vi sikrer at våre ansatte blir riktig kompensert i henhold til gjeldende lønns- og arbeidsvilkår. 100% av våre ansatte har levedyktig lønn.

For å sikre at arbeidet som utføres innenfor vår forsyningskjede er i tråd med passende institusjonelle og juridiske rammer, har vi etablert en streng praksis.

Alle våre leverandører som er i direkte kontakt med fisken er pålagt å være GlobalG.A.P-sertifisert. Dersom en leverandør ikke allerede er sertifisert, krever vi at de gjennomgår en revisjon utført av en tredjepart for å sikre at de oppfyller nødvendige standarder, enten gjennom GlobalG.A.P. eller ASC.

13.21 Leveinntekt og lønn

Gratanglaks forplikter seg til å sikre levedyktig inntekt for sine ansatte i samsvar med tariffavtaler og norsk lovverk. Vi følger Sjømat Norge sin tariffavtale for sikre en levedyktig inntekt for våre ansatte. Vår innkjøps-, pris- og belønningspolitikk tar hensyn til dette ved å følge hovedtariffavtalen med Sjømat Norge. Vi følger lønnsstiger og sørger for at lønnen til våre ansatte øker i tråd med relevante tariffavtaler og bransjestandarder.

For å sikre at lønnen som betales av våre leverandører oppfyller kravene til levedyktig inntekt, har vi et system som overvåker lønnsnivået. Vi stiller strenge krav til våre leverandører gjennom ulike sertifiseringer.

13.22 Økonomisk inkludering

Økonomisk inkludering handler om hvordan et selskap påvirker lokalsamfunnets økonomiske muligheter og muligheter for lokale leverandører. Våre økonomiske resultater har en betydelig innvirkning på hvordan vi skaper økonomisk verdi for samfunnet. Ved utbetalinger til leverandører bidrar vi til å opprettholde en velfungerende forsyningskjede. Det skaper og opprettholder arbeidsplasser hos leverandører, og sørger for tilgang til nødvendige ressurser og varer. Utbetalinger til medarbeidere er en viktig del av den økonomiske verdiskapingen.

Med konkurransedyktige lønninger til våre ansatte sikrer vi deres kjøpekraft. Våre ansatte er ofte bosatt i mindre samfunn lokalt, og dette bidrar derfor til lokal økonomisk bærekraft. Videre støtter vi samfunnet gjennom betaling av skatter, avgifter og andre økonomiske bidrag. Dette er avgjørende for at samfunnet skal kunne opprettholde velfungerende offentlige tjenester og infrastruktur. Utbetalinger av utbytte er også en del av den økonomiske varedistribusjonen. Utbytte har gått til å betale pålagte skatter og avgifter (formue og utbytteskatt), samt investering i tilknyttede selskap.

Gjennom våre aktiviteter skaper vi økonomisk verdi som har en positiv innvirkning på lokalsamfunnet og samfunnet som helhet. Vi vil fortsette å handle lokalt for å sikre økonomisk vekst, sysselsetting, velferd og bærekraftig utvikling i vår region.

Tabell 201-1 Direkte økonomisk verdi generert og distribuert

	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte økonomisk verdi generert					
Sum driftsinntekter	377 568	397 560	574 778	521 345	437 816
Økonomisk verdi distribuert					
Beholdningsendringer	9 085	−25 475	42 483	-8 180	- 33 955
Lønnskostnader	19 880	23 593	27 931	36 805	40 347
Ordinære avskrivninger	9 975	12 161	13 693	16 142	17 432
Nedskrivning	-	-	13 452	0	0
Andre driftskostnader	68 809	57 642	50 815	58 004	75 440
Sum skatt	2 802	12 816	43 482	50 925	13 392
Sum utbytte	0	15 540	0	22 000	0
Sum annen rentekostnad	225	164	580	1 919	5 414
Resultat før skatt	11 502	57 826	149 250	109 388	56 584

203-1 Investeringer i infrastruktur og andre tjenester

Det har ikke vært gjennomført noen vesentlige investeringer i infrastruktur i 2024.

203-2 Betydelige indirekte økonomiske konsekvenser

Vår sysselsetting av lokale arbeidere bidrar til økt kjøpekraft i lokalsamfunnet. Ved å ansette lokalt, styrker vi også det lokale næringslivet. Vi legger vekt på bruk av lokale leverandører. Det stimulerer den økonomiske aktiviteten i regionen.

Negative effekter:

- Økt trafikkbelastning.
Vi tar strenge forholdsregler for å minimere forurensning og redusere påvirkningen på miljøet. Vi er alltid oppmerksomme på at det er flere interessenter knyttet til naturressurser. I vår region er det spesielt fiske og turisme som er viktig.

Vi er bevisste på konsekvensene av klimaendringer og naturskader. Dette kan føre til betydelige økonomiske tap for oppdrettsindustrien og for samfunnet som helhet. Vi investerer derfor for å minimere vår sårbarhet. Samlet sett har Gratanglaks en betydelig økonomisk påvirkning i samfunnet gjennom sysselsetting, lokalt leverandørsamarbeid og skattebidrag. I 2024 hadde vi blant annet over 250* leverandører, 44 ansatte og 8 sommervikarer.

*Kjøpesum på over 5000NOK

13.23 Sporbarhet i verdikjeden

Sporbarhet er evnen til å kunne følge bevegelsen av laksen gjennom alle dens stadier i verdikjeden.

Vi sikrer sporbarhet i hele verdikjeden ved å registrere og dokumentere viktige opplysninger om vår fisk helt fra rognstadiet til den når butikkene. Alle data blir grundig registrert ved utsett av fisk, som er levert fra settefiskleverandør. Hensikten med dette er å gi sporbarhet i hele verdikjeden, fra egg til slaktet fisk. Når vi mottar fisk fra Astafjord Smolt AS importeres dataene direkte til vårt system Fishtalk, og blir tilordnet riktig sjølokalitet. Det kreves manuell registrering av hvilken merd fisken er plassert i, samt valg av riktig utsettsprosjektnavn. Utsettsprosjektnummeret skal være identisk med nummeret i settefiskens CV. Dette legges også inn manuelt.

Når vi mottar smolt fra eksterne settefiskleverandører, registrerer vi data fra brønnbåtrapporten som inneholder informasjon om frakten. For å sikre at vi får med alle viktige opplysninger om fisken, bruker vi CV-en fra settefiskleverandøren. Også her skal riktig utsettsprosjektnavn, og utsettsprosjektnummeret være identisk med nummeret i settefiskens CV. Dette legges inn manuelt. CV-en fra settefiskleverandøren blir lagret som en kopi enten på serveren eller i en perm for å sikre tilgang til dokumentasjonen. Det er økt fokus på sertifisering blant våre leverandører.

De fleste leverandørene direkte knyttet til vår verdikjede for lakseproduksjon har valgt å bli sertifisert etter GlobalG.A.P. og ASC standardene. Dette fordi bransjen stiller stadig strengere krav til sertifisering som en garanti for at leverandørene opererer i samsvar med kravene i standardene.

Vi er stolte over at 100% av volumet vi henter inn av smolt er sertifisert i henhold til GlobalG.A.P. Det sikrer god sporbarhet.

13.24 Offentlig politikk

Bedriften engasjerer seg i offentlig politikk gjennom meningsytring og deling av informasjon når det er behov for kunnskap om næringen. I tillegg er vi medlem i Sjømat Norge, Norges største sjømatorganisasjon med over 900 medlemsbedrifter. Sjømat Norge representerer medlemmene i kollektive lønns- og tarifforhandlinger og er myndighetenes naturlige høringsinstans ved utvikling av lovverk, fiskeri- og industripolitikk.

13.25 Konkurranshemmende oppførsel

Gratanglaks fremmer et bredt samarbeid i næringen og er aktivt involvert i ulike samarbeidsgrupper, som HiA-gruppen, SeaNorth og Sør-Tromsgruppen. Vi erkjenner verdien av samarbeid og partnerskap for å styrke hele bransjen og fremme bærekraftig utvikling. I tillegg til samarbeid med andre aktører, har vi et nært forhold til lokalsamfunnene i de kommunene der vi opererer. Vi verdsetter viktigheten av å være en del av fellesskapet og støtter lokale initiativer og økonomisk utvikling. Som en del av vårt engasjement for næringslivet samarbeider vi med næringslivsmentorer for å utveksle kunnskap og erfaringer som kan bidra til vekst og innovasjon i næringen. Dette inkluderer tre aktører i tillegg til UiT Narvik.

Vi opererer i samsvar med gjeldende konkurranseregler og er forpliktet til å sikre en rettferdig og åpen markedsøkonomi. Vår virksomhet bygger på prinsippene om sunn konkurranse. Vi tar våre forpliktelser på alvor for å opprettholde et rettferdig og konkurransedyktig forretningsmiljø.

13.26 Anti-korrupsjon

Vi har nulltoleranse for korrupsjon. Gratanglaks handler i samsvar med de høyeste standardene for etikk og integritet. Vi har ikke identifisert korrupsjon eller forsøk på korrupsjon knyttet til vår virksomhet i 2024.

GRI-indeks

NUMMER	BESKRIVELSE	SIDETALL	UTELATELSER OG KOMMENTARER
GRI-2 Generelle opplysninger			
1. Organisasjonen og rapporteringspraksis			
2-1	Detaljer om organisasjonen	5	
2-2	Enheter inkludert i organisasjonens bærekraftsrapportering	5	
2-3	Rapporteringsperiode, frekvens og kontaktpersoner	5	
2-4	Endringer i informasjon	5	
2-5	Ekstern godkjenning	5	
2. Aktiviteter og ansatte			
2-6	Aktiviteter, verdikjede og andre forretningssamarbeid	5	
2-7	Ansatte	5	Ansattes bosted fordelt på kommuner, side 33 i Bærekraftsrapport 2024
2-8	Innleid arbeidskraft		Vi har ikke benyttet innleid arbeidskraft i rapporteringsperioden
3. Foretaksstyring			
2-9	Styrets struktur og sammensetning	6	
2-10	Nominasjon og utvelgelse av styrets høyeste del	6	
2-11	Leder for det øverste styringsorganet	6	
2-12	Styrets rolle	6	
2-13	Delegering av ansvar for å håndtere påvirkninger	6	
2-14	Det øverste styringsorganets rolle i bærekraftsrapportering	6	
2-15	Interessekonflikter	6	
2-16	Kommunikasjon av kritiske bekymringer	6	
2-17	Det øverste styringsorganets samlede kompetanse	6	
2-18	Evaluering av det øverste styringsorgan prestasjon	6	
2-19	Godtgjørelsespolitikk	6	
2-20	Prosess for å bestemme godtgjørelser	6	
2-21	Total kompensasjonsgrad i året	7	
4. Strategi, retningslinjer og praksiser			
2-22	Uttalelse om strategi for bærekraftig utvikling		Side10 i Bærekraftsrapport 2024
2-23	Forpliktelser gjennom retningslinjer	7	
2-24	Innføring av policy	7	
2-25	Prosesser for å redusere negativ påvirkning	7	
2-26	Mekanismer for å søke råd og vekke bekymringer	7	
2-27	Overholdelse av lover og regler	7	
2-28	Medlemskap	7	
2-29	Tilnærming til interessentdialog	8	
2-30	Tariffavtaler	8	

NUMMER	BESKRIVELSE	SIDETALL	UTELATELSER OG KOMMENTARER
GRI-3 Vesentlighetstemaer			
3-1	Prosess for å bestemme vesentlighetstemaer		https://moloen.no/gratanglaks/vesentlighetsanalyse
3-2	Liste over vesentlighetstemaer		
3-3	Håndtering av vesentlighetstemaer		
GRI-13 Akvakultur			
13.1 Utslipp			
13.1.1	3-3 Håndtering av temaet	11-12	Side 22 i Bærekraftsrapport 2023. https://moloen.no/gratanglaks/havet-og-fremtiden-til-planeten
13.1.2	305-1 Scope 1 - Direkte klimagassutslipp fra organisasjonen	11	
13.1.3	305-2 Scope 2 - Indirekte klimagassutslipp knyttet til energiforbruk	11	
13.1.4	305-3 Scope 3 - Indirekte klimagassutslipp knyttet til kjøp av varer og tjenester	11	Ikke vesentlig.
13.1.5	305-4 Utslippsintensitet	11	
13.1.6	305-5 Reduksjon av utslipp	11-12	
13.1.7	305-6 Utslipp av ozonreduserende stoffer		
13.1.8	305-7 Nitrogenoksider (NOx), sulfuroksider (SOx) og andre signifikante luftforurensende stoffer		
13.2 Klimatilpasning og motstandsdyktighet			
13.2.1	3-3 Håndtering av temaet	12-13	
13.2.2	201-2 Finansielle implikasjoner og andre risikoer og muligheter ved klimaendringer	12-13	
13.3 Biodiversitet			
13.3.1	3-3 Håndtering av temaet	13-14	https://moloen.no/gratanglaks/havet-og-fremtiden-til-planeten
13.3.2	304-1 Driftsområder som eies, leies, administreres i eller ved siden av, verneområder og områder med høy naturmangfoldverdi utenfor verneområder	13	
13.3.3	304-2 Vesentlige påvirkninger på aktiviteter, produkter og tjenester på biologisk mangfold	14	
13.3.4	304-3 Habitater beskyttet eller gjenopprettet	14	
13.3.5	304-4 IUCN rødlistearter og nasjonale vernelistearter med leveområder i områder påvirket av driften	14	
13.3.6	Arter oppdrettet og bruk av fiskeprodukter i før	15-16	
13.4 Naturlig økosystemkonversering			
13.4.1	3-3 Håndtering av temaet	17	
13.4.3	Produkter hentet ut av organisasjonen	17	
13.5 Jordhelse			
13.5.1	3-3 Håndtering av temaet		Ikke relevant
13.6 Bruk av plantevernsmidler			
13.6.1	3-3 Håndtering av temaet		Ikke relevant
13.6.2	Volum og intensitet av plantevernmidler brukt		Ikke relevant

NUMMER	BESKRIVELSE	SIDETALL	UTELATELSER OG KOMMENTARER
13.7 Vann og avløp			
13.7.1	3-3 Håndtering av temaet	17	Ikke vesentlig grunnet minimal bruk av ferskvann i produksjon
13.7.2	303-1 Interaksjoner med vann som en del ressurs	17	
13.7.3	303-2 Håndtering av vannutslippsrelaterte påvirkninger	17	
13.7.4	303-3 Vannuttak		
13.7.5	303-4 Vannutslipp		
13.7.6	303-5 Vannforbruk		
13.8 Avfall			
13.8.1	3-3 Håndtering av temaet	17-19	
13.8.2	306-1 Avfallsgenerering og betydelige avfallsrelaterte påvirkninger	17	
13.8.3	306-2 Håndtering av betydelige avfallsrelaterte påvirkninger	17	
13.8.4	306-3 Avfall generert	19	
13.8.5	306-4 Avfall gjenbrukt, resirkulert eller reparert	19	
13.8.6	306-5 Avfall levert til deponi	19	
13.9 Matsikkerhet			
13.9.1	3-3 Håndtering av temaet	20	
13.9.2	Utnyttelse av fisken	20	
13.10 Mattrygghet			
13.10.1	3-3 Håndtering av temaet	20	Ingen registrerte hendelser av menglende etterlevelse knyttet til helse- og sikkerhetspåvirkninger fra produkter og tjenester
13.10.2	416-1 Vurdering av helse- og sikkerhetseffekter av tjenester og produkter	20	
13.10.3	416-2 Hendelser av manglende overholdelse på helse og sikkerhet til produkter og tjenester	20	
13.10.4	Prosentandel av produksjonsvolumet som er sertifisert av anerkjente internasjonale matsikkerhetsstandarder	20	
13.10.5	Antall og totalt volum på tilbakekallinger som er gjort med hensyn til matsikkerhet		
			Ingen tilbakekallinger
13.11 Dyrevelferd og helse			
13.11.1	3-3 Håndtering av temaet	20-21	https://moloen.no/gratanglaks/laksen-var
13.11.2	Sertifiseringer iht. dyrehelse- og velferdsstandarder	20	
13.11.3	Dødelighet og hovedårsak til dødelighet	22	
13.12 Lokalsamfunn			
13.12.1	3-3 Håndtering av temaet	22-23	Bærekraftsrapport 2024 s. 38
13.12.2	413-1 Lokale engasjement, utviklingsprogrammer og påvirkningsgrad		
13.12.3	413-2 Aktiviteter med betydelige faktiske og potensielle negative konsekvenser på lokalsamfunn	23	
13.13 Land- og ressursrettigheter			
13.13.1	3-3 Håndtering av temaet	23	Ingen brudd på land og ressursrettigheter.
13.13.2	Produksjonsområder hvor land- og naturressursrettigheter kan bli påvirket av organisasjonens operasjoner	23	
13.13.3	Operasjonsområder der brudd på land og naturressursrettigheter har forekommet og hvilke rettighetshavere som er berørt		
13.14 Urfolks rettigheter			
13.14.1	3-3 Håndtering av temaet	23	Ingen hendelser med brudd på utfolks rettigheter.
13.14.2	411-1 Uheldige hendelser med brudd på urfolks rettigheter		
13.14.3	Områder hvor urfolk er representert eller påvirket av organisasjonens aktiviteter	23	

NUMMER	BESKRIVELSE	SIDETALL	UTELATELSER OG KOMMENTARER
GRI-13 Akvakultur			
13.15 Antidiskriminering og like muligheter			
13.15.1	3-3 Håndtering av temaet	23	Ingen hendelser av diskriminering
13.15.2	405-1 Mangfold av styringsorganer og ansatte	5	
13.15.3	405-2 Forholdet mellom grunnlønn og godtgjørelser for kvinner og menn	7	
13.15.4	406-1 Hendelser med diskriminering og korrigerende tiltak		
13.16 Tvangsarbeid			
13.16.1	3-3 Håndtering av temaet	23-24	Ingen identifisert risiko knyttet til vår drift eller leverandører.
13.16.2	409-1 Drift og leverandører med betydelig risiko for hendelser av tvangsarbeid	23-24	
13.17 Barnearbeid			
13.17.1	3-3 Håndtering av temaet	23-24	Ingen identifisert risiko knyttet til vår drift eller leverandører.
13.17.2	408-1 Drift og leverandører med betydelig risiko for hendelser av barnearbeid	23-24	
13.18 Organisasjonsfrihet og kollektiv forhandling			
13.18.1	3-3 Håndtering av temaet	24	Ingen identifisert risiko knyttet til vår drift eller leverandører.
13.18.2	407-1 Drift og leverandører der retten til frihet av foreninger og kollektive forhandlinger kan være i fare.	24	
13.19 Arbeidsmiljø og sikkerhet			
13.19.1	3-3 Håndtering av temaet	24-26	https://moloen.no/gratanglaks/folkan-varres
13.19.2	403-1 Helse, miljø og sikkerhetsstyringssystem	24	
13.19.3	403-2 Fareidentifisering, risikovurdering og hendelsesetterforskning	24	
13.19.4	403-3 Bedrifthelsetjenesten	24	
13.19.5	403-4 Medarbeidernes medvirkning i HMS-arbeidet	24	
13.19.6	403-5 HMS-opplæring	24	
13.19.7	403-6 Fremme arbeidstakers helse	25	
13.19.8	403-7 Forebygging og redusering av helse og sikkerhetspåvirkninger direkte knyttet tilforretningsforbindelser	25	
13.19.9	403-8 Arbeidere omfattet av styringssystem for helse og sikkerhet på arbeidsplassen		
13.19.10	403-9 Arbeidsrelaterte skader	25	
13.19.11	403-10 Arbeidsrelaterte helseproblemer	26	
13.20 Ansettelsespraksis			
13.20.1	3-3 Håndtering av temaet	27	
13.21 Leveinntekt og levelønn			
13.21.1	3-3 Håndtering av temaet	27	100% er omfattet av tariffavtale
13.21.2	Prosentandel som er omfattet av tariffavtaler som har vilkår knyttet til lønnsnivå og hyppighet av lønnsutbetalinger		
13.21.3	Prosentandel som er kontrollert betalt med levedyktig lønn, fordelt på kjønn	27	

NUMMER	BESKRIVELSE	SIDETALL	UTELATELSER OG KOMMENTARER
13.22 Økonomisk inkludering			
13.22.1	3-3 Håndtering av temaet	27-28	
13.22.2	201-1 Direkte økonomisk verdi generert og distribuert	27	
13.22.3	203-1 Investeringer i infrastruktur og andre tjenester	28	
13.22.4	203-2 Betydelige indirekte økonomiske konsekvenser	28	
13.23 Sporbarhet i verdikjeden			
13.23.1	3-3 Håndtering av temaet	28	
13.23.2	Nivå av sporbarhet for hvert produkt hentet	28	
13.23.3	Prosentandel av hentet volum sertifisert i henhold til internasjonalt anerkjente standarder som sporer produktenes vei gjennom forsyningskjeden	28	
13.23.4	Forbedringsprosjekter for å få leverandører sertifisert etter internasjonalt anerkjente standarder som sporer produktets vei gjennom forsyningskjeden for å sikre at alt hentet volum er sertifisert	28	
13.24 Offentlig politikk			
13.24.1	3-3 Håndtering av temaet	28	
13.24.2	415-1 Politiske bidrag		Ingen økonomiske bidrag
13.25 Konkuransehemmende oppførsel			
13.25.1	3-3 Håndtering av temaet	28	
13.25.2	206-1 Rettslige handlinger for konkurransebegrensende atferd, anti-trust og monopolpraksis	28	
13.26 Anti-korrupsjon			
13.26.1	3-3 Håndtering av temaet	28	
13.26.4	205-3 Bekreftede hendelser med korrupsjon og handlinger utført	28	

